

DATOS IDENTIFICATIVOS

Expresión artística: Materia-Cor

Materia	Expresión artística: Materia-Cor			
Código	P01G010V01201			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo Escultura Pintura			
Coordinador/a	Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando			
Profesorado	Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando Chavete Rodríguez, José Hernández Sánchez, Jesús Ortuzar González, Mónica Pajares Vales, María Teresa			
Correo-e	ibarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia constitúe unha introdución, desde unha perspectiva interdisciplinar, aos procesos de creación básicos derivados do uso dos materiais e da cor na arte. Complementábase con outras materias de 1º e 2º curso que introducen ao estudante no manexo disciplinar de materiais e técnicas diversas. Esta materia, que pertence á Formación Básica, é fundamental no cadro xeral da titulación, xunto a outras materias similares ("Expresión artística. Debuxo-Forma") que conforman o módulo de Procesos Artísticos, que dotan ao estudante de ferramentas necesarias para abordar e profundar en procesos disciplinares e multidisciplinares de produción artística.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecementos básicos de métodos de produción a través da materia.	A6 A9 A12 A14 A31	
Coñecementos dos códigos cromáticos.	A6	
Coñecementos básicos de métodos de produción a través da cor.	A6 A9 A12 A14 A31	
Coñecemento da cor desde o contexto cultural.	A2 A6	B15
Coñecemento do contido cultural asociado aos materiais.	A6 A36	B15
Capacidade para o desenvolvemento expresivo da materia.	A19	
Capacidade para a percepción do espazo, o volume e a cor.	A19	
Capacidades para desenvolver a análise e a creación de formas artísticas.	A1	
Capacidade para traballar no bidimensional e o tridimensional.	A20 A31	
Habilidade para o manexo da materia desde un punto de vista estético.	A12 A42	
Habilidades básicas para a manipulación de materiais diversos.	A12 A42	
Habilidades para o manexo da cor nos seus diferentes contextos.	A12 A42	
Habilidades básicas para a representación a través da cor.	A42	

Contidos

Tema	
TEORÍAS DA COR	Percepción da cor. Luminosidade e opacidade. Luz e pigmento. A cor como feito cultural.
A MATERIA E A COR NA PRÁCTICA ARTÍSTICA	Organizacións cromáticas. Combinacións cromáticas. Cor e materia: realidade e representación. Materia e procesos de creación.
TEORÍA DOS MATERIAIS ARTÍSTICOS	A materia e o material. A materia como feito cultural. O material escultórico.
MATERIA E FORMA	Aspectos para diferenciar relacións formais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	0	12
Debates	2	6	8
Traballos de aula	96	165	261
Presentacións/exposicións	4	3	7
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballos e proxectos	5	6	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Sesións teóricas destinadas á exposición de contidos teóricos, e á presentación das propostas dos traballos e exercicios a desenvolver na aula.
Debates	Destinados á presentación e defensa por parte do estudante dos resultados obtidos de traballos abordados e propostos no aula.

Traballos de aula	Actividade nuclear da materia. Cada estudante resolverá os diferentes traballos e exercicios propostos polo profesorado. Os traballos, que terán un carácter práctico e/ou creativo, deberán realizarse e presentarse no aula (do mesmo xeito que os traballos externos e complementarios a cada un dos exercicios).
Presentacións/exposicións	Presentación oral individual dos traballos feitos por cada estudante. Está actividade está relacionada cos debates.
Actividades introdutorias	Presentación da materia, dos seus obxectivos e das actividades a realizar ao longo do cuatrimestre.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	O estudante terá un seguimento persoal dos traballos, tanto de forma individual como en grupo dentro do aula. HORARIO DE TUTORIAS DO PROFESORADO: JOSÉ CHAVETE: Martes de 15,30 a 21,30 h. (Despacho) IGNACIO BARCIA: Xoves de 8,30 a 14,30 h. (Despacho) TERESA PAJARES: 1º Cuadrimestre: Venres de 8,30 a 14,30 h. (Despacho) 2º Cuadrimestre: Lúns de 14,30 a 16,30 h. e de 20,30 a 21,30 h. Mércores de 8,30 a 10,30 h. e de 14,30 a 15,30 h. (Despacho) MÓNICA ORTUZAR: Martes de 15 a 21 h. (Despacho) JESÚS HERNÁNDEZ: Xoves de 8,30 a 14,30 h. (Despacho)

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Valorarase a asistencia e a participación nas sesións.	10
Debates	Terase en consideración a participación, así como o nivel de comprensión dos contidos de cada traballo e a capacidade de verbalización.	10
Traballos de aula	Valorarase a dedicación e o nivel de implicación en cada traballo, así como a capacidade de aportar solucións creativas. Ademais de valorar capacidades de adaptación do resultado final á formulación inicial proposta, apreciaranse as habilidades adquiridas no manexo formal e conceptual dos materiais e experimentación técnicas.	70
Presentacións/exposicións	Consiste na presentación oral do traballo de aula realizado. Valoraranse as capacidades de expresión oral e de transmisión da proposta. A preparación previa por parte do estudante para cada exposición é esencial.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia sistemática, a implicación e a participación en clase son factores imprescindibles para a consecución dos obxectivos da materia. A actividade de docencia/aprendizaxe céntrase principalmente na resolución de traballos e exercicios no aula, polo que a asistencia puntual e participación en clase son factores imprescindibles para superar a materia. En consecuencia con esta metodoloxía, establécese un sistema de avaliación continua pola que cada estudante poderá coñecer a súa situación na adquisición dos obxectivos en relación a cada traballo desenvolvido e presentado. Habilitarase unha data concreta ao fin do cuatrimestre para a presentación de traballos que non acadaran os niveis mínimos esixidos.

A recuperación en caso de non superar a materia no prazo normal que marca a convocatoria común consistirá, polo xeral, na repetición ou maior desenvolvemento dos exercicios relacionados coas competencias que non foron acadadas no seu nivel mínimo esixido.

Probas de Avaliación na segunda oportunidade **en xullo**: 9 de Xullo de 2015 ás 10 horas.

Bibliografía. Fontes de información

DELEUZE, Georges, **Pintura: el concepto de diagrama**, Cactus,,
ECO, Humberto /CALABRESE, Omar, **El tiempo en la pintura**, Mondadori,
GIACOMETTI, Alberto, **Escritos**, Síntesis,
ITTEN, Johannes, **Arte del color. Aproximación subjetiva y descripción objetiva del arte**, Edebé,
SMITH, Ray, **Manual del Artista. Herramientas, materiales, procedimientos, técnicas**, Hermann Blume/Tursen,
MOSCROP, Barry, **El gran libro del color**, Editorial Blume,
SHINER, Larry, **La invención del arte. Una historia cultural**, Paidós,
VVAA, **Copier Créer. De Turner a Picasso 300 œuvres inspirées par les maîtres du Louvre. Comisario: Jean-Pierre Cuzin**, Editions de la Réunion des musées nationaux. Espace Exp. Musée du Louvre.,
WITTKOWER, Rudolf, **La Escultura : procesos y principios**, Alianza Editorial,

O profesorado ampliará as referencias documentais ao tratar cada un dos temas da materia.

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Outros comentarios

A actividade de docencia/aprendizaxe céntrase principalmente na resolución de traballos resoltos e presentados na aula. No desenvolvemento dos traballos propostos na aula coa tutela do profesorado e o intercambio de experiencias entre o alumnado prodúcese, na súa maior parte a adquisición de coñecementos e competencias.

As actividades de traballo han de ir en paralelo coa práctica activa dentro e fóra do aula en conseguir habilidades e experimentar diferentes técnicas, así como estar activos en acudir ás fontes de documentación e á información precisas.
